

STATKRAFT ENERGI AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 08.05.2025

Vår ref.: 202320163-13 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler:

Karianne Rognhaugen/kirr@nve.no

Godkjenning av detaljplan for miljø og landskap - Dam Seltuftvatn - Høyanger og Sunnfjord kommuner - Vestland fylke

Vi viser til deres søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for rehabilitering av dam Seltuftvatn.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap datert 30.05.2024 for rehabilitering av dam Seltuftvatn, Sunnfjord og Høyanger kommuner. NVE avslår samtidig fremlagte anleggsvei mellom Fossvatnet og Seltuftvatnet med tegnings-nr. 10229060-02-LARK-TEG-023,024,025 og 026.

Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start. Vi skal også orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet
- Dere skal avklare hensynet til rovfugl med Statsforvaltaren i Vestland
- Det skal utarbeides en sluttrapport innen miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter ferdigstilling. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen.
[Link til mal.](#)

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 20.05.1988 post nr. 9.

Tilsyn

NVE vil følge opp anlegget med inspeksjon.

Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen

Dam Seltuftvatn ligger om lag 11 km nordøst for Vadheim rett over grensa fra Høyanger til Sunnfjord kommune. Dammen ble bygget i 1964 og er en stålbukkedam på 60 meter med tilsluttende gravitasjonsdammer på sidene. Det er planlagt å rive hele dammen og erstatte denne med en ca. 63 meter lang gravitasjonsdam i betong, med tilsluttende massivdammer på om lag 20 meters lengde. Dette arbeidet kommer som følge av revurdering av dammens tilstand etter damsikkerhetsforskriften.

Detaljplanen beskriver videre at det planlegges for å bygge en permanent veg opp til dammen fra Markesetvegen nede ved Fossvatnet. Under bygging av dammen på 60-tallet ble det laget en midlertidig anleggsvei opp, som nå er tilbakeført og gjengrodd. Veien er planlagt i ca. samme trase som den gamle, med en bredde på 4 meter inkl. skuldre, og vil være i overkant av 2 km lang. Det planlegges for 6 møteplasser langs vegen, samt parkering oppe ved damanlegget. Konsesjonær beskriver at de planlegger å holde veien åpen for allmennheten.

For å bygge veien planlegger konsesjonær å hente masser fra to eksisterende tipper, en ved utløpet til Monsdalsvatn og en ved utløpet til Seltuftvatn.

I etterkant av høringsrunden har vi bedt om, og mottatt svar på høringsuttalelser og en vurdering fra Statkraft (NVE ref. [202320163-12](#)) ifbm. gjennomføring av anleggsarbeid uten bygging av vei. Viser til *vurderinger av høringsinnspill* for avklaringer om dette.

Detaljplanen ble sendt på offentlig høring den 16.02.2024, og kunngjøring ble publisert i Ytre Sogn Avis og Sogn Avis den 23.02.2024.

Høringsinnspill

Vestland fylkeskommune skriver følgende sammendrag i sin høringsuttale 05.04.2024;

«Vestland fylkeskommune ser at tiltaksområdet har potensial for funn av automatisk freda kulturminne, og at det er naudsynt med registrering for å avklare dette forholdet, jf. lov om kulturminne § 9. Dette er meldt til søkjar i eige brev datert 05.04.24.

Planlagt anleggsveg til dammen ved Seltuftvatn vil gå gjennom tre registrerte friluftsområde vurdert som svært viktig/viktig. Det er rimeleg å anta at anleggsvegen vil ha ein (svært) negativ konsekvens for landskaps- og friluftslivsopplevinga. Vegen bør berre byggjast om den er heilt naudsynt for å gjennomføra det pålagde rehabiliteringsarbeidet, og då med minst moglege landskapsinngrep og tilbakeførast til ein tursti etter rehabiliteringa

Det er viktig at det ikkje blir gjort tiltak som reduserer Seltuftelva som gyteelv for auren i Fossvatnet. Det må mellom anna ikkje etablerast vandringshinder som gjer at fisk ikkje kjem seg opp i elva frå Fossvatnet. Det er vidare viktig å sikre at det ikkje blir avrenning av sediment som kan legge seg over gytegroper nedstraums eller anna ureining som kan skade fisk og andre ferskvassorganismar. Det er også viktig at det ikkje vert gjennomført fysiske tiltak som kan endre tilstandsklassifiseringa etter vassforskrifta.»

Høyanger kommune skriver følgende i sin høringsuttale 04.04.2024;

«Høyanger kommune er positiv til at Statkraft planlegg rehabilitering av dam Seltuftvatn, og meiner dette har stor samfunnsnytte.

På generelt grunnlag oppmodar ein om å ta i vare ålmenne interesser kring friluftsliv, samt landbruksinteresser. Det er beitande dyr i området, og det bør leggjast til rette for god dialog og informasjon mot interessentar og grunneigarar.

Ein oppmodar vidare om å redusere landskapsinngrep til eit minimum, samt ha fokus på tilbakeføring og tilstelling av areal. Med omsyn til planlagd anleggsveg viser ein til Statsforvaltaren i Vestland sin uttale om tilbakeføring til dagens tilstand, og støttar deira synspunkt i saka. Ein gjer merksam på at det må søkjast om dispensasjon for tiltaka etter reglane i plan- og bygningslova.

I framlegg til revidert arealdel ligg Seltuftvatn innanfor omsynssone drikkevatn då vatnet er kopla saman med drikkevassforsyningskjelder gjennom overføringskanalar.

Rehabiliteringsarbeidet betyr at Statkraft må nytte kommunal veg som tilkomstveg til anleggsområde. Den kommunale vegen er truleg ikkje dimensjonert for slik bruk. Høyanger kommune ber med dette Statkraft om å gjer greie for bruk av køyretøy (vekt og lengde), og eventuelt søkje om nødvendig dispensasjonar før anleggsarbeidet startar. Høyanger kommune vil snarleg gjere ei vurdering av om den kommunale vegen er rett klassifisert med omsyn til vogntoglengde, bruksklasse og totalvekt.»

Statsforvaltaren i Vestland skriver følgende i sin høringsuttale 16.02.2024;

«Den planlagde rehabiliteringa er nødvendig og har stor samfunnsnytte, og det må akseptast noko ulempe for allmenne interesser. Rehabilitering vil i stor grad innebere tiltak på eller nær eksisterande inngrep. I denne detaljplanen er det i tillegg planlagt ein anleggsveg, som kjem som eit nytt stort inngrep i sårbar fjellnatur. Dette vil få negative konsekvensar både for naturmiljøet og for landskapsopplevinga.

Vi legg til grunn at det blir stilt krav om at rehabiliteringa blir utført med minst moglege nye inngrep i naturmiljø og landbruksareal, at alle tiltak blir godt tilpassa terrenget, og at området blir stelt til att i tråd med moderne prinsipp basert på ivaretaking og gjenbruk av topplaget med den lokale frøbanken. Dette vil òg innebere at all transport knytt til rehabiliteringa skal planleggjast i tråd med naturmangfaldlova § 12 om miljøtilpassa driftsmetodar.

Det er gjennomført ei naturkartlegging basert på feltinnsamling 10. – 11. oktober 2023. Dette er altså seint i barmarksesongen, men eigna til å kunne vurdere mosar, sopp og lav, og kanskje til ein viss grad karplanteflora. Det er for seint til å kunne kartleggje hekkefugl, eller insekt som er mest aktive på solrike sommardagar i den sørvendte lia opp til Seltuftvatnet.

Det er påvist fleire raudlisteartar i og nær tiltaksområdet. Naturtypane naturbeitemark, boreal hei, semi-naturleg myr og raudlista mosar er gitt stor verdi i naturmiljørapporten. Påverknaden er vurdert til middels konsekvens for boreal hei, og noko konsekvens for dei andre nemnde naturtypane og raudlista mosar. Ut frå registreringane vurderer vi denne fjellsida som naturfagleg interessant. Den sørvendte hellinga tilseier at det òg er gunstige høve for insektartar, og derav kan det vere raudlista artar som ikkje er kartlagt.

Det er omtalt i detaljplanen at strekinga mellom Fossvatnet og Seltuftvatnet er registrert som eit viktig/svært viktig friluftsområde. Den nye anleggsvegen vil bli eit synleg inngrep i eit tiltalande fjellandskap, og vegen vil i stor grad byggje ned dagens tursti.

Den nye anleggsvegen kan altså få negative konsekvensar for viktig naturmiljø med fleire raudlisteartar, og vil bli eit synleg landskapsinngrep som vil vere negativt for turopplevinga i eit viktig friluftsområde. Vi meiner vegen berre bør byggjast om den er heilt nødvendig for å kunne gjennomføre det pålagde rehabiliteringsarbeidet. Damanlegget blei i si tid bygt med berre ein mellombels anleggsveg, som seinare er godt sett i stand att og ser i dag ut til å vere ein fin tursti. Dersom vegen må byggjast, bør den vere mellombels, og tilbakeførast til tursti etter rehabiliteringa.

Til orientering har vi vore førelagt straumkabelen som skulle leggjast i veggrofta på den nye anleggsvegen frå nettselskapet. I tilbakemeldinga bad vi om at straumleidninga blir lagt som vanleg jordkabel i terrenget, eller som luftlinje, sidan anleggsvegen enno ikkje var til handsaming. Vi legg til grunn at det blir vurdert eventuelle behov for avbøtande tiltak, og at det blir halde god dialog med viktige brukarinteresser. Vi oppfattar planen til at dette vil bli ivareteke. Vi minner om at myr har stor verdi for biologisk mangfald og som karbonlager, og at myr dermed må ivaretakast for å unngå uheldige effektar både på naturmiljø og klima. Det går fram av planen at det ikkje vil vere behov for større steinuttak, og at det vil bli nytta eksisterande deponi ved behov. Vi legg vil til grunn at stein- og jordmassar blir handtert i tråd med regelverket slik det går fram av Miljødirektoratets rettleiar M-1243. Eventuelt betongavfall må handterast i tråd med kap. 14 A i avfallsforskrifta. Vi minner elles om forureiningslova § 7 om å unngå forureining.

Vi legg til grunn at tekniske installasjonar blir plasserte slik at dei er mest mogleg verna mot skred og flaum, for å unngå skade på både personar og materielle verdier.»

Grunneierne Arne Bekkevold og Eirik Markeset på vegne av sameiet Markeset skrev uttale til planen datert 22.02.2024. Uttalen er så lang at den ikke gjengis her (NVE ref. [202318693-4](#)). Vurderinger i forbindelse med uttalen finnes likevel lenger ned i vedtaket.

Vurderinger av høringsinnspill

Anleggsvei fra Fossvatn til Seltuftvatn

Både kommunen, Statsforvalteren og Fylkeskommunen påpeker at den planlagte anleggsveien fra Fossvatn opp til Seltuftvatn kun bør bygges dersom det er strengt nødvendig, og kun som midlertidig veg på grunn av naturverdiene og dagens sti. Konsesjonær svarer i sine kommentarer at anleggsveien ikke er nødvendig, men fordelaktig i anleggs- og driftsfasen. Alternativet er bruk av helikopter, og eventuell frakt på snø hvis forholdene tillater det. Statkraft skriver videre at å bygge en vei som bare skal være midlertidig er uaktuelt, da det blir svært kostbart. Det er sendt inn revidert plan etter høringsrunden med alternativ uten veitilkomst. I epost 05 mars 2025 skriver konsesjonær at det er beregnet om lag 1500 løft med helikopter for å få utført arbeidet ved dam Seltuftvatn. NVE viser til videre vurderinger av vegen under vår vurdering etter miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven.

Tilkomst på eksisterende vei opp i dalen

Kommunen påpeker at Statkraft må avklare med dem, forholdet til bruk av tunge kjøretøy på Markesetvegen. Statkraft orienterer i sitt svar at de har tatt kontakt med kommunen og at det pågår arbeid for å ordne denne problemstillingen. NVE legger til grunn at Statkraft har sikret seg nødvendige rettigheter innen anleggsarbeidet starter i området (uavhengig av hvilket prosjekt de skal starte med; Fossvatn, Monsdalsvatn eller Seltuftvatn).

Beitedyr og friluftsliv

Kommunen påpeker at det går beitedyr i området som må hensyntas ved god dialog med lokale og interessenter. Konesjonær skriver følgende tilbake; «Statkraft jobber for å ta vare på allmenne interesser, sikre allmenn ferdsel under anleggsarbeidet og legge til rette for god dialog og informasjon mot interessert. I dette er det også stort fokus på at sikkerheten for de som ferdes i området blir ivaretatt. Etter mange år med drift og vedlikehold av anleggene er vi godt kjent i området.». NVE vil også påpeke at forholdet er beskrevet i detaljplanens kapittel 2.6 «forhold til andre interessenter». Vi legger til grunn at konsesjonær gjør gode vurderinger av hvilke tiltak som må gjøres, og iverksetter disse.

Kulturminner

Fylkeskommunen påpeker at det er nødvendig med registrering for å avklare potensiale for funn av automatisk freda kulturminner i anleggsområdet. Statkraft svarer at de har signert akseptskjema og venter på at registreringer skal utføres. NVE legger til grunn at forholdet er ivaretatt, men ser ikke grunn til å holde igjen detaljplanvedtaket, i og med at detaljplanvedtaket kun omfatter areal som knyttes direkte til dammen som er pålagt rehabilitert etter damsikkerhetsforskriften. Vi forventer likevel at forholdet til kulturminner er avklart med Vestland fylkeskommune før anleggsarbeidet starter.

Grunneierne Arne Bekkevold og Eirik Markeset påpeker at eiendomsforhold og avtaler om bruk av grunn ikke er avklart. Statkraft svarer at de ønsker å inngå minnelige avtaler, og viser til ekspropriasjonssaken. NVE vil påpeke at privatrettslige forhold ikke blir vurdert i detaljplanen for miljø og landskap, men at det forutsettes at privatrettslige forhold er avklart før anleggsarbeidet tar til. NVE har mottatt en søknad om ekspropriasjon, men denne blir behandlet separat fra dette vedtaket.

Bekkevold og Markeset påpeker videre at dersom det skal bygges vei opp til Seltuftvatn må denne ha bom, da det ikke er ønskelig med motorferdsel opp til Seltuftvatn. Dersom veien ikke bygges mener Bekkevold og Markeset at Statkraft må finne en egnet helikopterrute som hensyntar dyr på beite. Statkraft svarer ikke spesifikt på flygingsrute, men vil ettergå Markeset og Bekkevolds ønske om bom dersom veien blir bygd. NVE har ikke myndighet til å bestemme flygningsruter, men vi legger til grunn at Statkraft gjør sitt ytterste for å ivareta hensynet til beitedyr gjennom anleggsfasen.

Bekkevold og Markeset påpeker videre om rettigheter ifbm. tippmasser som planlegges brukt til eventuell ny vei til Seltuftvatn. Forholdet er av privatrettslig karakter og må avklares mellom Statkraft og grunneiere. NVE vil likevel påpeke at vi forventer at konsesjonær etterstreber å finne løsninger som er akseptable for alle parter, i den grad det er mulig. NVE vil til slutt påpeke at bygging av ekstra parkeringsplass ikke kan godkjennes med hjemmel i vassdragskonsesjonen, og er noe som i så fall må omsøkes etter plan- og bygningsloven.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot miljørettsprinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget er basert på den informasjonen som er lagt frem i detaljplanen, høringsuttalelser, NiN-kartlegging utført av COWI på vegne av Statkraft og NVEs egne søk i Naturbase og Artskart 07.03.2025.

Det søkes i detaljplanen om å bygge permanent veg mellom Fossvatnet og Seltuftvatnet. På strekningen er det gjort NiN-kartlegging i arealene som vil påvirkes av vegbyggingen, og strømkabel (som behandles av NVE sin seksjon for nettkonsesjoner). Kartleggingen viser at dalføret opp mot Seltuftvatnet består av naturtypen boreal hei, definert som truet (VU) på norsk rødliste for naturtyper. I naturbase beskrives området med høy kvalitet, på grunn av høyt arts mangfold. I arts kart ligger det også inne to registreringer av bresotmose (VU) funnet under samme kartlegging, men disse inngår ikke i naturtypen, men er enkeltregistreringer. Videre har BirdLife Norge registrert gjøk (NT), heilo (NT) og fiskemåke (VU), samt at det ifølge Statsforvaltaren i Vestland er potensial for hekkende rovfugl innenfor influensområdet (jf. høring av detaljplan for dam Fossvatn og dam Monsdalsvatn). På bakgrunn av foreliggende informasjon vurderer NVE at kravet til kunnskapsgrunnlaget (§8) er oppfylt. NVE vurderer derfor at føre-var-prinsippet § 9 ikke blir relevant for våre videre vurderinger.

Veien som planlegges bygd overlapper i sin helhet med naturtypelokaliteten boreal hei, som dekker omtrent hele dalføret opp mot Seltuftvatnet. Høringspartene er svært negative til bygging av veien på grunn at det høye arts mangfoldet. NVE vurderer den samlede belastningen (jf. § 10) dalføret kan bli utsatt for ved bygging av permanent veg som så høy at den blir avgjørende for vår vurdering.

Selve dammen og tilknyttede areal er eksisterende infrastruktur, slik at arealbruken og arbeidet som planlegges der, anses å være mindre relevant i vurderingen etter naturmangfoldloven. Arbeidet med dammen gjennomføres for å sikre at dammen tilfredsstiller et nødvendig sikkerhetsnivå for å hindre dambrudd. Den samlede belastningen for gjennomføring av arbeid ved dammen anses å være liten, og arbeidet som planlegges der blir derfor ikke avgjørende i vår vurdering av den samlede belastningen jf. § 10.

Konsesjonær har i sitt svar på høringsuttalelsene skrevet at det ikke er fullt ut nødvendig med vei, og at alternativet blir å fly inn med helikopter. I e-post 05.03.2025 skriver Statkraft at de anslår rundt 1500 hiv med helikopter. Det er å forvente at helikopterbruken vil være intens og belaste økosystemet i anleggsfasen. Vi vurderer likevel at den totale, samlede belastningen er høyere ved bygging av veg. NVE godkjenner derfor ikke bygging av midlertidig og permanent veg mellom Fossvatnet og Seltuftvatnet jf. § 10 om samlet belastning og § 12 om miljø-forsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Etter § 11 skal konsesjonær dekke kostnader for begrensning eller hindring av skader på naturmangfoldet, detaljplanen beskriver gjennomgående hvordan det er planlagt å håndtere dette. Kostnadene dekkes av Statkraft Energi AS.

Vurdering av flom og skredfare

Konsesjonær har vurdert naturfare i detaljplanens kapittel 2.3 «Flom- og skredfare», og skriver blant annet følgende; «Statkraft er godt kjent med området og skredfaren».

Ettersom dette vedtaket ikke gir løyve til bygging av vei mellom Fossvatn og Seltuftvatn vurderer NVE at det er arealbruken på tegningsnummer 10229060-02-LARK-TEG-022 som omfattes. NVE kan se i NVE atlas av arealene som er avsatt her ligger innenfor aktsomhetsområde for snøskred, noe

Statkraft i detaljplanen har bekreftet at de er kjent med. Samtidig ligger riggområdet tett på aktsomhetsområde/utløp for steinsprang, og vi legger til grunn at disse forholdene er kjent for konsesjonær. Det er i detaljplanen ikke lagt opp til nye permanente inngrep utover at eksisterende dam skal erstattes av en ny.

NVE oppfatter at konsesjonær er godt kjent med naturfaren i anleggsområdet og minner om at det er konsesjonærens selvstendige ansvar å påse at det tas nødvendige hensyn og at nødvendige tiltak iverksettes.

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Dere må avklare med kommunen om tiltaket må ha dispensasjon fra gjeldende arealplan. Dette fordi det må være i samsvar med kommuneplanen sin arealdel og gjeldende reguleringsplaner. Dette gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

Vedtaket omfatter ikke plan for sikkerhet av vassdragsanlegg i konsekvensklasse 1 og høyere etter damsikkerhetsforskriften som også skal være godkjent før anleggsstart.

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 12 om konsesjonærens ansvar for kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av, og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det skal sendes inn dokumentasjon til kommunen når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Sunnfjord kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Randi Holme
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

STATKRAFT ENERGI AS

Kopimottakerliste:

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

HØYANGER KOMMUNE

Sabima Samarbeidsrådet For Biologisk Mangfold

Mattilsynet

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane

Balestrand og Høyanger Turlag

Høyanger Jakt- og Fiskelag, v/leder Helge Øyehaug

Eirik Markeset

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

SUNNFJORD KOMMUNE

VESTLAND FYLKESKOMMUNE

VESTLAND FYLKESKOMMUNE - Christian E. Pettersen

Arne Martin Bekkevold

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.